

DEÁK FERENC MEGYEI
ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR

**A DEÁK FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR
STRATÉGIAI TERVE
2022-2024**

ZALAEGERSZEG

2022. január 12.

Jóváhagyta:

Kiss Gábor
igazgató

A DEÁK FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR STRATÉGIAI TERVE 2022-2024

TARTALOM

BEVEZETÉS.....	4
A STRATÉGIAI TERVEZÉS CÉLJA.....	4
A DEÁK FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR BEMUTATÁSA.....	4
HELYZETKÉP	6
JÖVŐKÉP	7
KÜLDETÉSNYILATKOZAT	7
A DEÁK FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR MINŐSÉGPOLITIKAI NYILATKOZATA	8
PGTT J – Makrokörnyezet elemzése.....	9
Politikai környezet	9
Gazdasági környezet.....	10
Társadalmi környezet	12
Technológiai környezet	14
Jogi környezet.....	15
SWOT ANALÍZIS	17
ÁTFOGÓ CÉLOK.....	19
KIEMELT KULCSTERÜLETEK.....	19
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....	28

**A DEÁK FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR STRATÉGIAI TERVE
2022-2024**

Módosítások jegyzéke

Dátum	Oldalszám	Módosítás	Jóváhagyta

A DEÁK FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR STRATÉGIAI TERVE 2022-2024

BEVEZETÉS

A STRATÉGIAI TERVEZÉS CÉLJA

A Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár stratégiai terve a könyvtár tevékenységeinek folyamatos megújításához járul hozzá, hogy az intézmény megfeleljen a használói környezet elvárásainak, a folyamatosan változó követelményeknek. A tervben megfogalmazott célok megvalósulásával a könyvtár szolgáltatásai, infrastruktúrája, szervezete és humán erőforrása alkalmas lesz a korszerű, minőségi tevékenység nyújtására és a használók megelégedésére, szabadon és akadálymentesen biztosítja a könyvtári dokumentumok lehető legszélesebb körét, az információs szolgáltatásokat, kulturális és közösségi programokat.

Az új stratégiai terv elkészítésének kiindulópontja a 2017-2021 évekre szóló előző stratégiai terv megvalósulása. Számba vettük az időközben bekövetkezett változásokat és lehetőségeket, ezek nyomán tűzzük ki a legfontosabb célokat, jelöljük ki a reális beavatkozásokat, amelyekre évente cselekvési terveket tudunk építeni. Partnereink igényeinek minél teljesebb megismerése biztosítja, hogy megvalósítható és szükséges változásokat idézzünk elő mind a szervezet, mind a szolgáltatások fejlesztése terén.

A DEÁK FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR BEMUTATÁSA

A Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár működési területe, szakmai és módszertani feladatellátása a teljes Zala megyére terjed ki. Három tagkönyvtárban és öt fiókkönyvtárban végzi szolgáltatásait, Zalaegerszegen belül olyan területi elosztásban, hogy az óvodák, általános és középiskolák, kollégiumok elérhető távolságban találjanak könyvtári szolgáltató helyet. A KSZR központjaként a megye 245 községében és egy kisvárosban szolgáltat teljeskörűen; ebből 83 településen könyvtárunk közvetlenül, 163 településen pedig négy városi könyvtár bevonásával. A rendszerszerű gondolkodásnak köszönhetően az intézmény, a KSZR és a partner városi könyvtárak a TextLib könyvtári integrált rendszert használják, amely lehetővé teszi az egységes gyűjteményszervezési tevékenység megvalósítását, illetve a megyei közös keresési felület kialakításával a könyvtárak dokumentumállományában való széleskörű

A DEÁK FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR STRATÉGIAI TERVE 2022-2024

tájékozódást. A könyvtár tagja az Országos Dokumentum-ellátási Rendszernek, a könyvtárközi kölcsönzés keretében bárholnan képes kielégíteni a használók igényeit.

A könyvtár központi épülete a városközpontban helyezkedik el, tömegközlekedéssel könnyen, gépjárművel nehezebben megközelíthető. Az épület akadálymentes megközelítése és használata csak részben megoldott. A könyvtárban a teljes körű, gyermek és felnőtt olvasók igényeit kielégítő, magyar és idegen nyelvű dokumentumkínálat mellett gazdag zenei gyűjtemény, gyermekkönyvtár, Zala megye történeti, helyismereti irodalmát feldolgozó helyismereti gyűjtemény, s a kutatók számára használható Nádas Péter Gyűjtemény áll rendelkezésre. A könyvtár a teljes megyét kiszolgálni képes könyvkötészetet működtet. A központi épületben működik az intézmény számítóközpontja, továbbá a Kormányzati Fejlesztési Ügynökség zalaegerszegi HBONE központja, mely nagysebességű internetkapcsolatot biztosít a Pannon Egyetem Zalaegerszegi Kara, több közgyűjtemény és középiskola, valamint a Zalaegerszegi Törvényszék könyvtára számára.

A József Attila Városi Tagkönyvtár a landorhegyi városrészben, a Keresztury Dezső Városi Művelődési Központtal egy épületben működik. A tagkönyvtár tömegközlekedéssel és gépjárművel könnyen megközelíthető, az épületbe bejutás és a szolgáltatások igénybevétele akadálymentes. A könyvtárban külön gyermekrészleg és több speciális különgyűjtemény áll a használók rendelkezésére. A tagkönyvtárhoz négy városi fiókkönyvtár közvetlen ellátása, valamint a Keresztury Ház működtetése tartozik.

Az Apáczai Csere János Tagkönyvtár Zalaegerszeg legnagyobb, kertvárosi városrészében működik, az Apáczai Csere János Művelődési Központtal egy épületben. Az épületbe való bejutás és a szolgáltatások igénybevétele részben akadálymentes. A tagkönyvtár felnőtt és gyermekolvasók kiszolgálását végzi, külön gyermekrészlege nincs. Közvetlen ellátási feladata az Izsák Imre Általános Iskolában működő Gábor József Könyvtár és Művészeti Műhely működtetése, mely külön megállapodás alapján iskolai könyvtári feladatokat is ellát.

Könyvtárunk a könyvtári törvény és a kapcsolódó jogszabályok alapján, teljes körű szolgáltatást nyújt a használók számára. A dokumentumállomány rendelkezésre bocsátásán túl *közösségi-kulturális* programszervező tevékenységet folytat; legfontosabb partnerkapcsolata az oktatási intézményekkel vannak, amelyek oktatási-nevelési tevékenységét tanévre előre egyeztetett program, illetve pályázati forrásokból megvalósuló rendezvények keretében támogatja. Másik nagyon fontos partnerkapcsolati rendszer a települési önkormányzatok, civil szervezetek köre, melyek számára a KSZR keretében biztosít teljes körű könyvtári, információs és közösségi-kulturális szolgáltatást. A *közgyűjteményi kapcsolatok* a megyetörténeti-helyismereti tevékenység keretében végzett munkát, a kutatást

A DEÁK FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR STRATÉGIAI TERVE 2022-2024

és a kiadványozást segítik. A *civil szervezetekkel, önművelő közösségekkel* ugyancsak széleskörű kapcsolatot ápolunk – kiemelten fontosnak tartjuk a *szociálisan vagy egészségileg hátrányos helyzetű* emberek életminőségének javítását ismeretterjesztő, életmód fejlesztő programok, bemutatók, kiállítások szervezésével. A *megyei könyvtárellátási szolgáltatások* keretében a módszertani segítséget, szakmai napok, továbbképzések, illetve a kistélepi könyvtárosok számára alapfokú képzések szervezését biztosítjuk.

HELYZETKÉP

Pályázati forrásból és önkormányzati segítséggel részben korszerűsödtek szolgáltató tereink: a központi könyvtárban jelentősen előrehaladt a világításkorszerűsítés, klimatizálás, árnyékolás. A Gábor József Könyvtár és Művészeti Műhely új épületbe költözött. Mindegyik helyszínen új bútorok és számítástechnikai eszközök segítik a közösségi tér funkció további erősítését. A pandémiás helyzet némileg átalakította a szolgáltatási rendet: kevesebben veszik igénybe személyesen a szolgáltatásokat, megélné az online térben a szolgáltatás, a rendezvények lebonyolítása is részben az online térbe került át. Létrehoztuk a „Könyvtár a küszöbön” szolgáltatást, működtetjük a foglalást és az online beiratkozást. Megújítottuk honlapunkat, intenzíven működtetjük közösségi oldalainkat. A munkatársak többsége a járvány idején *home office*-ban végezte a munkáját és vett részt online továbbképzéseken. Ez beépült munkaszervezési gyakorlatunkba. A helytállás nagyfokú rugalmasságot, alkalmazkodó készséget kívánt meg a dolgozóktól. A jogviszonyváltás és a nyugdíjazások miatt egyre több munkakörben került sor új munkatársak felvételére – többségük szakképzett és elkötelezett munkavállaló. Mentori programot dolgoztunk ki az új munkatársak integrálása érdekében.

Új Szervezeti és Működési Szabályzatot készítettünk, valamint módosítottuk a Könyvtárhasználati szabályzatot is. A Magatartási kódexet etikai fejezettel bővítettük, a konfliktusok kezelésére protokollt hoztunk létre.

Pályáztunk és elnyertük a Családbarát Szolgáltatóhely, Munkahely és a Minősített Könyvtár címet. A szervezeti élet minden szintjén alkalmazzuk a minőségi követelményeket. A további fejlődésünket célzó programokat és fejlesztéseket a munkatársakból alakult tematikus munkacsoportok révén valósítjuk meg.

Erősödött együttműködésünk a fenntartó önkormányzattal, a polgármesteri hivatal munkatársaival. A város kulturális koncepciójában hangsúlyosan jelennek meg a fejlesztési elképzeléseink.

A DEÁK FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR STRATÉGIAI TERVE 2022-2024

JÖVŐKÉP

A Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár missziója a megye kulturális örökségének megőrzése, a városlakók életminőségének javítása, a használók aktivitására építő, kreativitásra ösztönző kulturális élménytér, a közösségi élet legmeghatározóbb színtere. Összhangban a fenntartói törekvésekkel és a használók érdekeivel, a Zöld könyvtári programjával szolgálja a fenntarthatóságot a mindennapokban.

A társadalom minden rétege számára korszerű, kiváló minőségű szolgáltatásokat nyújt személyesen és távolról elérhető formában egyaránt, amelyeket folyamatosan fejleszt, megújít.

KÜLDETÉSNYILATKOZAT

A zalaegerszegi Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár alapvető célja és küldetése, hogy korlátozás nélkül biztosítsa a dokumentumokhoz és az információhoz való hozzáférést a város és a térség lakossága részére. Települési és megyei feladatokat is ellátó nyilvános könyvtár.

Küldetését a könyvtár épületében a nyitvatartási időben, valamint honlapján keresztül online formában időtől és tértől függetlenül biztosítja.

Küldetését korszerű gyűjteményépítéssel, minőségileg fejlesztett szolgáltatásokkal, olvasóbarát programokkal, munkatársainak naprakész szaktudásával valósítja meg.

Ennek megvalósítása során

- szolgálja az élethosszig tartó tanulást minden korcsoport számára, segíti az önálló ismeretszerzési készségek kialakítását és fejlesztését;
- rendezvényeivel elősegíti az olvasáskultúra fejlesztését, a szabadidő hasznos eltöltését, a kulturális értékek közvetítését, az életminőség javítását, közösségek kialakulását;
- szolgáltatásait a társadalmi környezet, a gazdaságosság, a használók igényeinek figyelembe vételével fejleszti;
- családbarát környezettel és programokkal szolgálja a jövő polgárainak nevelését;

A DEÁK FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR STRATÉGIAI TERVE 2022-2024

- helyismereti gyűjteményével és a kapcsolódó szolgáltatásokkal erősíti a megyében élők kötődését lakóhelyükhöz;
- online szolgáltatásaival és tartalomépítéssel motiválja a távoli használatot;
- hátrányos helyzetű használói számára biztosítja az esélyegyenlőséget a hozzáférésben, segíti a hátrányok leküzdését;
- tehetséggondozást segítő programokat működtet;
- szervezi a megyében dolgozó könyvtárosok továbbképzését;
- a kistélepülésen élők számára teljeskörű kulturális szolgáltatást nyújt.

A DEÁK FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR MINŐSÉGPOLITIKAI NYILATKOZATA

A könyvtár legmagasabb szintű, korszerű szolgáltatásokat nyújt használói számára.

Munkáját a jogszabályoknak megfelelően, a teljes körű minőségirányítási rendszer követelményei alapján, a használók igényeinek megfelelően végzi.

Biztosítja a tiszta, kényelmes, akadálymentesen megközelíthető, a legmodernebb infokommunikációs eszközökkel felszerelt, többfunkciós közösségi teret a látogatók számára megfelelő nyitvatartási időben.

Gyűjteményét folyamatosan gyarapítja az olvasói igények figyelembe vételével; a gyűjtemény feltárása a minél sokoldalúbb visszakereshetőséget szolgálja, elhelyezése a szabadpolcos térben könnyen áttekinthető rendszerben kényelmes használatot biztosít.

Online felületein tértől és időtől függetlenül közvetlen kapcsolatot tart távhasználóival. Minden jelzésre a lehető legrövidebb időn belül válaszol.

Magasan képzett, naprakész ismeretekkel és készségekkel rendelkező, sokoldalú, segítőkész, empatikus munkatársakkal, barátságos légkörben fogadja látogatóit.

Szolgáltatásait a használók részéről elvárható legmagasabb szinten biztosítja. Rendszeresen vizsgálja a használók elégedettségét, gondoskodik az elért minőségi szint fenntartásáról és igény szerinti fejlesztéséről.

A könyvtár vezetése és minden munkatársa elkötelezett a minőségirányítási rendszer működtetésében a minőségpolitikai célok elérése érdekében.

A DEÁK FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR STRATÉGIAI TERVE 2022-2024

PGTT J – Makrokörnyezet elemzése

Politikai környezet

- Az Európai Unió szorgalmazza az európai információs társadalom fejlesztését és ösztönzi a tagállamokat ennek támogatására, uniós források igénybevételére.
- Az Európai Unió törekszik arra, hogy megőrizze Európa közös kulturális örökségét, támogassa a művészeteket és a kreatív ágazatokat Európában; külön kezdeményezéseket indít útjukra abból a célból, hogy Európa élénk és sokszínű kultúráját mindenki számára hozzáférhetővé tegye.
- Az Európai Unió irányelvei szorgalmazzák a kulturális javak digitális megőrzését, az online hozzáférhetőség biztosítását, az adatbázisok jogi védelmét. Javaslatokkal élnek a korai olvasásfejlesztést támogató könyvtári szolgáltatások működtetésére a 3 évesnél kisebb gyermekek nevelő családok számára.
- A magyar állam támogatja a digitális kompetenciák széleskörű terjesztését a Digitális Jólét Program révén. Az uniós gyakorlattal harmonizáló jogi szabályozást valósít meg, ösztönzi és támogatja az elektronikus tájékozódást szolgáló és az e-ügyintézkést megvalósító szolgáltatások kialakítását.
- A kulturális kormányzat fejlesztési stratégiája korszerű jövőképet és cselekvési programot határoz meg a könyvtárak számára (minőségfejlesztés, akkreditált képzések kínálatának bővítése, központi szolgáltatások kiterjesztése, digitalizálási tevékenység támogatása, érdekeltségnövelő támogatás a nyilvános könyvtárak fenntartói számára, ODR működtetése, Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer a kistélephelyeken élők ellátására).
- Az országos és helyi aktuális politikai helyzet, a választások kimenetele hatást gyakorol a könyvtárak működésére; a kormányzati struktúrától függő ágazati irányítás szakmapolitikai helyzete meghatározza a könyvtári terület működését és fejlődését.
- A helyi önkormányzat kulturális koncepciója hangsúlyosan jeleníti meg a könyvtári környezet és a szolgáltatások fejlesztését. A sokszínű kulturális rendezvények növelik a város turisztikai vonzerejét is.
- A közalkalmazotti körből a munkaerőpiaci viszonyok közé került foglalkoztatásunk.

A DEÁK FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR STRATÉGIAI TERVE 2022-2024

Gazdasági környezet

2020-ban a gazdasági-társadalmi folyamatokat meghatározták a koronavírus okozta járvánnyal kapcsolatos intézkedések. Ezek hatása egyes ágazatokban (például a turizmusban) a járvány első, márciustól júniusig tartó hulláma után is jelentős maradt, és a gazdasági szereplők fogyasztási, beruházási döntéseit továbbra is befolyásolta.

Ezzel összefüggésben Zala megyében is csökkent a foglalkoztatottak száma, a munkanélkülieké emelkedett: a foglalkoztatási arány (62%) némileg rosszabb, a munkanélküliségi ráta (2,5%) viszont kedvezőbb volt az országos átlagnál.

Zala megye lakossága 2021. január 1-én 274.329 fő volt.

2020 folyamán a születések és a halálozások száma is meghaladta az előző évit. A természetes fogyás a megye népességét 2416 fővel csökkentette, ezer lakosra vetített értéke a megyék közül az egyik legmagasabb volt. Ez a veszteség – az országos átlagot meghaladva – 23%-al nagyobb volt az előző évinél.

Zala megyei székhellyel 2020. december végén 56 ezer gazdasági szervezetet tartottak nyilván, számuk a kedvezőtlen gazdasági környezet mellett, országosan a legnagyobb mértékben, 2,3%-al csökkent az egy évvel korábbihoz képest. Országosan 0,9%-os növekedés történt.

A Zala megyei székhelyű gazdasági szervezetek 2020-ban 87 milliárd forint értékű új beruházást valósítottak meg, 1,9%-kal kevesebbet az egy évvel korábbinál. Ezzel Zala a legkisebb visszaesést mutató megye volt. A beruházási érték 31%-át a legalább 50 főt foglalkoztató vállalkozások realizálták.

A fejlesztési források ötödét a feldolgozóiparban, 14%-át a művészet és szabadidő, 12%-át pedig a közigazgatás területén használták fel. A művészet és szabadidő beruházásainak volumene 4,7-szeresére nőtt, elsősorban a sporttevékenységhez kötődő fejlesztések hatására. A közigazgatás teljesítményértéke 4,3%-kal emelkedett, ugyanakkor a feldolgozóiparé 23%-kal csökkent. A feldolgozóiparon belül az élelmiszeriparban, a gép, berendezés gyártása, valamint az elektronikai ipar területén valósultak meg a legnagyobb értékű beruházások.

A fejlesztések 56%-a épületek és egyéb építmények építésére, 42%-a gépek, berendezések és járművek beszerzésére irányult. Az építési beruházások volumene 8,8%-al nőtt. Ültetvények, erdők telepítésére, haszonállatok beszerzésére és a meglévő föld értéknövelésére a megyei gazdaság szereplői 1,5 milliárd forintot költöttek, reálértéken 1,3%-kal kevesebbet az előző évinél.

A DEÁK FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR STRATÉGIAI TERVE 2022-2024

Az országos tendenciával egyezően a megyében is tovább csökkent a lakásépítési kedv, az építendő lakások száma 45%-kal elmaradt az előző évitől.

Zala megye kereskedelmi szálláshelyei 2020-ban hónapokon keresztül csak korlátozottan fogadhattak vendéget, a szállodákban 52%-kal esett vissza a vendégéjszakák száma.

Zalaegerszeg Nyugat-Magyarország egyik legjelentősebb térségi integráló erővel rendelkező települése.

A Modern Városok Programra (MVP), a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programra (TOP), valamint egyéb európai uniós és hazai forrásokra építő Integrált Településfejlesztési Stratégia, és az erre épülő gazdaságfejlesztési elképzelések terve megalapozza a város kiemelt szerepét a térségben.

A kormányzati gazdaságfejlesztési törekvéseknek és az Innovációs és Technológiai Minisztériummal kialakított hatékony együttműködésnek, valamint a város által létrehozott gazdaságfejlesztési modellnek és szervezeti háttérnek köszönhetően reális célkitűzés, hogy 2020 és 2030 között számos új munkahely jöjjön létre Zalaegerszegen.

A város gazdaságfejlesztésének középpontjában a jövő gazdaságára alapozott, innovatív, magas hozzáadott értékű iparágak további fejlesztése áll. A zalaegerszegi gazdaság sajátossága a rendkívül sokrétű iparági struktúra. A városban egyebek mellett jelen van a járműipar, az elektronika, az egészségipar, az élelmiszeripar, a mezőgazdaság, a gépipar, és az információtechnológia. A járműipari tesztpálya beruházással a város gazdaságilag a térség egyik legerősebb településévé válik, amelyet csak erősít az a sokrétű iparági szerkezet, amely válságtűrővé, fenntarthatóvá teszi Zalaegerszeg növekedését és fejlődését.

Zalaegerszeg a tudatos városi infrastruktúrafejlesztésben kiemelt szerepet szán a közlekedésfejlesztésnek, amelynek révén a régió kiemelkedő logisztikai és közlekedési centrumává válik. A közlekedési fejlesztések elengedhetetlenek a várható jövőbeni lakosságszám-növekedés és az egyre növekvő, mobilis munkaerő közlekedési igényeinek kiszolgálása miatt.

A cél, hogy Zalaegerszeg közigazgatási területén belül jelentősen növelni lehessen a lakhatási célú épületek mennyiségét.

A város kedvező földrajzi fekvését, a megalapozott üzleti-technológiai környezetet és a térség adottságait is szem előtt tartva épül a kormányzati beruházásként megvalósuló járműipari tesztpálya. Jelenleg négy ipari park működik Zalaegerszegen.

A hozzáadott érték növekedésének lehetőségét a vállalatok főként a technológiai fejlesztésben, magasan kvalifikált munkaerőben és a folyamatszervezésben látják.

A DEÁK FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR STRATÉGIAI TERVE 2022-2024

A munkaerőhiány kezelése, a kellő számú munkaerő biztosítása szempontjából kulcsfontosságú az oktatás szerepe.

A fiatalok városban tartása érdekében kiemelt fontosságú a lakáshoz jutás támogatása és a munkahelyek számának növelése. A célok között szerepel a környezettudatos fejlesztések végrehajtása, a megfontolt erőforrás-gazdálkodás és a klímavédelmet is szolgáló innovatív megoldások bevezetése.

A klímavédelmi stratégia legfontosabb eleme a környezettudatos magatartás a mindennapokban.

Társadalmi környezet

A Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár Zalaegerszegen működik, a város területén tagkönyvtárai és fiókkönyvtárai vannak. Külön megállapodás alapján az egész Zala megye területén 246 település számára biztosít nyilvános könyvtári szolgáltatásokat.

A könyvtár mindennapi használóinak, a nyilvános könyvtári szolgáltatások igénybevevőinek döntő többsége Zalaegerszegen vagy a környező településeken lakik, de a KSZR szolgáltatás révén a kistépülések lakóinak életkörülményei, kulturális igényei is meghatározóak.

A gazdaságfejlesztés kedvező hatásai az életminőség javulását és az innovációs szemlélet terjedését eredményezik. A fejlesztések érdekében az oktatás kap kiemelt szerepet, különösen a Pannon Egyetem duális képzései, a technikusképzés. A szakképzés irányai a gyakorlatorientáltság felé mutatnak, a helyben letelepült gyártó és termelő cégek munkaerőigényei szerint alakulnak.

A lakosság száma azonban csökken, és összetétele öregedő tendenciát mutat. A legutóbbi népszámlálás 59 499 főt talált, ez napjainkra tovább csökkent: 2021. január 1-én 55.470 fő volt a megyeszékhely lakóinak száma. A népességben a nők aránya meghaladja a férfiakét – ez elsősorban a 40 év feletti korosztályokra jellemző. Csökken a 14 év alattiak száma – már csak a lakosság mintegy 12 %-át teszik ki. A jelenlegi statisztikai adatokból látszik, hogy száz gyermekkorú lakosra 200 időskorú jut. A legszámosabb lakossági csoport jelenleg a kamasz-fiatal felnőtt (33%), ezt a csoportot erősítik a zalaegerszegi középiskolákban és a Pannon Egyetem karán tanuló, kollégiumban lakó középiskolások, egyetemi hallgatók is.

A lakosság iskolai végzettsége szerint egyetemi- főiskolai diplomával a népesség 17,5 %-a rendelkezik, érettségivel 30 %, érettségi nélküli szakmai oklevéllel 20 %. A magasabb iskolai végzettséget tekintve minden korcsoportban a nők vannak többségben. Az iskolai végzettség arányaira nézve ez az összkép - a város megyeszékhely és iskolaváros jellegét tekintve -

A DEÁK FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR STRATÉGIAI TERVE 2022-2024

elfogadhatónak mondható, s az is fontos, hogy a diplomások 25 %-a 35 év alatti; ugyanakkor egyre erősödik az a tendencia, hogy a diplomát, szakképzettséget szerző fiatalok nem térnek vissza a városba, legfeljebb az állandó lakcímük marad meg, de máshol élnek és máshol dolgoznak. Ez veszélyes perspektívát jelent az oktatási intézmények, közintézmények, vállalkozások szakember-utánpótlását tekintve. A város vezetése támogatja, hogy újabb és újabb vállalkozások induljanak, amelyek képzett munkaerőt kívánnak meg – ám ennek belső tartalékai nem látszanak, s a közintézmények is egyre nehezebben találhatnak megfelelően képzett munkatársakat. A népesség gazdasági aktivitását tekintve kb. a lakosság fele tekinthető gazdaságilag aktívnak (országosan 52%) a nyugdíjasok, járadékosok aránya közelít a 30 %-hoz (országosan 20,1%). A munkanélküliség – köszönhetően a közfoglalkoztatási programoknak és a jelentős külföldi munkavállalási lehetőségeknek – alacsony mértékű, 3-4%, jellemzően a középfokú végzettségű, releváns szakképesítéssel nem rendelkező nők keresnek munkát. Sok szakterületen inkább munkaerőhiány mutatkozik. Ennek ellensúlyozására egyre nagyobb számban érkeznek külföldi munkavállalók, akiknek lakhatási, beilleszkedési és kulturálódási igényeit kezelni kell.

A kistépülési könyvtári szolgáltatásban 245 község és egy kisváros (Pacsa) ellátásáról gondoskodunk, ebből 161 település 500 fő alatti, 55 pedig 1000 alatti lakosságszámú. A községi lakosságra fokozottan jellemző az elöregedés, számos településen nincs, vagy csak néhány fő a gyermekkorú. Zala megye az országos öregedési indexben – ahol a húsz év alattiak arányát hasonlítják össze a lakosság számával – néhány budapesti kerületet követve az „élen” áll: az index mérőszáma már 20 % alatt van. Nagyon kevés a kistépüléseken a magasan képzett lakos, néhány százalék településenként, és a középfokú végzettségűek aránya is alacsony mértékű, átlagosan 20 %. A legfeljebb nyolc osztályt végzettek 52 %-a a községekben lakik. A megyére jellemző, hogy a diplomások háromnegyede a városokban, fele pedig a két megyei jogú városban lakik. Néhány helyen előfordul, hogy a polgármester, vagy a képviselőtestületi tagok sem helybeliek, mert nem találhatnak megfelelő embert ezekre a posztokra. A kistépüléseken a munkanélküliség is magasabb mértékű, de a közfoglalkoztatás ezt mérsékli. Az általános iskolák megfelelő színvonalú képzést tudnak biztosítani, de a gyerekeknek és a pedagógusoknak is jelentős mértékben utazniuk kell. A könyvtári szolgáltatásokat a megyében szinte kizárólag a települési könyvtári ellátás biztosítja az iskolák számára.

Nemzetiségek

Zala megyében a Mura folyó mentén hét községben, illetve a környező településeken, Letenyén és Nagykanizsán szóróanyagban élnek horvát nemzetiségűek. A *kaj* nyelvjárást beszélik, de az iskolai oktatás keretében az irodalmi horvát nyelvet tanulják. Zala megyei nemzetiségi önkormányzatuk és kulturális egyesületeik is vannak. Könyvtári ellátásuk részben

A DEÁK FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR STRATÉGIAI TERVE 2022-2024

a KSZR keretében, illetve a Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár folyamatosan fejlesztett horvát nyelvű állományának biztosításával valósul meg. Néhány dél-zalai település felelevenítette az egykori német betelepülésre emlékezve a német nemzetiségi hagyományokat, ám ezek főleg visszatartott hagyományok, a nyelvtanítás terén is az irodalmi német nyelvet tanulják. Megyei nemzetiségi önkormányzatuk 2019-ben alakult meg, és kulturális csoportjaik nekik is vannak. Könyvtári ellátásuk a kistéleplési szolgáltatás keretében történik. A roma népesség nem egyöntetű: nyelvi szempontból magyar (romungro), lovári és beás nyelvű közösségeket különböztetünk meg. A roma népességre vonatkozó irodalmat a Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár gyűjti és bocsátja a használók rendelkezésére, erről megállapodás is született a nemzetiségi önkormányzattal.

Technológiai környezet

Az információs-kommunikációs technológia fejlődése, a tartalomipar megerősödése hozzájárul a könyvtárak szerepének változásához.

A digitális technika terjedése lehetővé teszi a kulturális javakhoz történő hozzáférést, a kulturális értékek és információk akadálymentes elérését.

A technológiai fejlődés következtében átalakul a kulturális értékek létrehozásának, rögzítésének, megőrzésének és hozzáféréseinek gyakorlata.

A könyvtáraknak lépést kell tartaniuk az IKT gyors fejlődésével, amely a szakmai ismeretek és eszközök folyamatos megújítását igényli, ezzel fokozva az innovációra való készséget.

A digitális világban az online hozzáférés az elsődleges a felhasználók számára. Az olvasásban felértékelődik a szövegértés, a gyors áttekintés képessége. A digitális eszközök kezelése alapvető készség az ismeretszerzésben. Az online képzések többek számára teszik lehetővé a tanulást, amely kedvező az esélyegyenlőség és az élethosszig tartó tanulás szempontjából.

A digitális eszközök fejlődésével nagyobb figyelmet kell fordítani a személyes adatok védelmére, a magánszféra határainak tiszteletben tartására.

A közösségi média csoportszerveződése kedveznek az azonos nézőpontú emberek közös cselekvésére, ugyanakkor az álhírek terjedésének, a kontrollálatlan információk terjedésének és az uszításnak is teret adnak.

A kreativitás, az innováció szerepe megnő az átalakuló globális világban.

A DEÁK FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR STRATÉGIAI TERVE 2022-2024

Jogi környezet

Könyvtárunk működését a hatályos törvények, rendeletek szabályozzák: a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény hatálya alá tartozik.

Fenntartónk Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata, a könyvtár vezetőjének kinevezéséhez és felmentéséhez a szakminiszter hozzájárulása szükséges.

Költségvetési intézményként az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény és annak végrehajtási rendelete vonatkozik a gazdálkodására.

Közpénzből gazdálkodóként mindazon jogszabályok vonatkoznak ránk, amelyek a közpénzek felelős, pártatlan, átlátható és hatékony felhasználásának érdekében rendelkezéseket tartalmaznak.

A feladatellátást végrehajtási rendeletek és szakmai jogszabályok határozzák meg.

A munkavállalókat a Munka Törvénykönyve előírásainak megfelelően foglalkoztatjuk.

Eleget kell tennünk a foglalkozás-egészségügyi, balesetvédelmi és tűzrendészeti előírásoknak.

Intézményünkben szakszervezet és üzemi tanács működik, Kollektív Szerződés van érvényben.

TÖRVÉNYEK

- Magyarország Alaptörvénye
- 1997. évi CXL. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről
- 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról
- 2012. évi LXIII. törvény a közadatok újrahasznosításáról
- 1999. évi LXXVI. törvény a szerzői jogról
- 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről

KORMÁNYRENDELETEK

- 73/2003. (V. 28.) Korm. rendelet az Országos Dokumentumellátási Rendszerről
- 379/2017. XII. 11.) Korm. rendelet a nyilvános könyvtárak jegyzékének vezetéséről
- 717/2020. (XII. 30.) Korm. rendelet a kiadványok kötelezpéldányainak szolgáltatásáról, megőrzéséről és használatáról

A DEÁK FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR STRATÉGIAI TERVE 2022-2024

- 194/2000. (XI. 24.) Korm. rendelet a muzeális intézmények látogatóit megillető kedvezményekről
- 6/2001. (I. 17.) Korm. rendelet a könyvtárhasználókat megillető egyes kedvezményekről
- 305/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet a közérdekű adatok elektronikus közzétételére, az egységes közadatkereső rendszerre, valamint a központi jegyzék adattartalmára, az adatintegrációra vonatkozó részletes szabályokról
- 368/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról
- 416/2017. (XII. 18.) Korm. rendelet a kulturális szakértői tevékenység folytatásának feltételeiről és a kulturális szakértői nyilvántartás vezetéséről

KÖNYVTÁRÜGYRE VONATKOZÓ MINISZTERI RENDELETEK

- 3/1975. (VIII. 17.) KM-PM együttes rendelet a könyvtári állomány ellenőrzéséről (leltározásáról) és az állományból történő törlésről szóló szabályzat kiadásáról
- 39/2013. (V. 31.) EMMI rendelet a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működéséről
- 7/1985. (IV. 26.) MM rendelet a könyvtári anyagok bejelentéséről
- 32/2017. (XII. 12.) EMMI rendelet a kulturális szakemberek továbbképzéséről
- 14/2001. (VII. 5.) NKÖM rendelet a könyvtári szakfelügyeletről
- 18/2005. (XII. 27.) IHM rendelet a közzétételi listákon szereplő adatok közzétételéhez szükséges közzétételi mintákról
- 22/2005. (VII.18.) NKÖM rendelet a muzeális könyvtári dokumentumok kezelésével és nyilvántartásával kapcsolatos szabályokról
- 39/2020. (X. 30.) EMMI rendelet a kulturális intézményben foglalkoztatottak munkaköreiről és foglalkoztatási követelményeiről, az intézményvezetői pályázat íefolytatásának rendjéről, valamint egyes kulturális tárgyú rendeletek módosításáról
- 33/2017. (XII. 12.) EMMI rendelet a Minősített Könyvtár cím és a Könyvtári Minőségi Díj adományozásáról
- 26/2016. (IX. 8.) EMMI rendelet az emberi erőforrások minisztere által adományozható elismerésekről
- 68/2013. (XII. 29.) NGM rendelet a kormányzati funkciók, államháztartási szakfeladatok és szakágazatok osztályozási rendjéről
- 51/2014. (XII. 10.) EMMI rendelet a múzeum, valamint az országos szakkönyvtár és a megyei könyvtár éves munkatervéhez szükséges szakmai mutatókról

A DEÁK FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR STRATÉGIAI TERVE 2022-2024

- 45/2012. (XI. 30.) EMMI rendelet a kulturális javakkal kapcsolatos hatósági eljárásra vonatkozó szabályokról

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 216/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról

SWOT ANALÍZIS

ERŐSSÉGEK

Megújult, modernizált szolgáltatási terek
Tapasztalt, szakképzett munkatársak
Elhivatottság
Innovatív gondolkodás
Széleskörű és jól működő partnerkapcsolati háló
Egységesülő, sokszínű szolgáltatáskínálat
Célcsoportok jó ismerete
Integrált rendszer összekötő szerepe
Jól felépített és feltárt gyűjtemény
Olvasói igényeknek megfelelő, rugalmas, nyitvatartás
Pályázati lehetőségek kihasználása
Stabil informatikai és technikai háttér
Minőségi szemlélet
Együttműködés, csapatmunka erősödése
Megújulásra kész szervezet
Jól működő egyéni értékelési rendszer
Társadalmi szerepvállalás
Megyei kulturális sokszínűség
Helyi közösségek támogatása
Új irányvonalak követése a kor kihívásainak megfelelően
Az iskolai nevelés-oktatás támogatása
Az élethosszig tartó tanulás támogatása

A DEÁK FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR STRATÉGIAI TERVE 2022-2024

GYENGESÉGEK

Épületek infrastrukturális korszerűtlensége
Hivatalos ügymenet további javításra szorul
Publikációs készség fejlesztésre szorul
Munkatársak egyenlőtlen terhelése
Ifjúsági korosztály eredményes bevonása fejlesztésre szorul
Fejlesztendő online marketing tevékenység
Tudatos tervezés fejlesztendő
Vezetői munka hatékonysága fejlesztendő

LEHETŐSÉGEK

Az óvodai és iskolai nevelést-oktatást kiegészítő tevékenység megújítása
Pályázati lehetőségek
Nyilvánosság, médiakapcsolatok
A fenntartóval való kapcsolat erősödése
Bővülő külső partnerkapcsolati háló
Szakmai szervezetek tevékenységében való részvétel
Szakszervezet érdekképviselési munkája
Továbbképzési lehetőségek
Szponzorok bevonása
Alapítványok bevonása az intézményi célok megvalósításába
Életminőség javítását segítő szolgáltatások, szerepvállalás
Erőteljesebb részvétel a város kulturális életében
Elektronikus szolgáltatások bővülése, kapcsolódási lehetőségek
Társadalmi elismertség növelése
Fiatal, képzett, dinamikus munkatársak integrálása
Munkatársak motiválása
Fiatalok számára szolgáltatások kidolgozása
Honlap, közösségi oldalak és új platformok lehetőségeinek kihasználása
Szakmai publikációk bővülő köre

A DEÁK FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR STRATÉGIAI TERVE 2022-2024

VESZÉLYEK

Költségvetési források csökkenése
Jól képzett, fiatal szakemberek elvándorlása
Könyvtárosképzés lehetőségeinek csökkenése
Ágazati irányítás kiszámíthatatlansága
Törvényi szabályozás kedvezőtlen változásai
Könyvtárhasználói szokások átalakulása
A társadalmi elvárások változásai
Lehetséges használók érdeklődésének változásai
Konkurens szolgáltatások erősödése

ÁTFOGÓ CÉLOK

Szeretnénk elérni, hogy biztosítani tudjuk a dokumentumokhoz és az információhoz való teljes mértékű, korlátozás nélküli hozzáférést.

Szolgáltatásainkat korszerűen, a partnerközpontúság elvének megfelelően, fenntartható módon nyújtjuk. Oktatást segítő tevékenységünket az egész életen át tartó tanulás érdekében végezzük.

Terveinket korszerű épületben és infrastruktúrával, megújulásra kész munkatársakkal, a minőségirányítás elveit követve valósítjuk meg.

KIEMELT KULCSTERÜLETEK

1. Épület

Meglévő épületek korszerűsítése

Használóink és munkatársaink számára minden épület teljeskörűen megközelíthető és bejárható, minden szolgáltatás elérése akadálymentes, kulturált körülmények között igénybe vehető legyen.

A DEÁK FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR STRATÉGIAI TERVE 2022-2024

Beavatkozások

- További akadálymentesítés a Deák téri épület bejáratánál
- Raktárhelyiség szigetelése
- Léghőszabályozó rendszer az Apáczai Csere János Tagkönyvtárban
- Szolgáltató terek fejlesztése - falak tisztító és díszítő festése
- Munkakörülmények javítása – irodák és közös helyiségek megújítása

2. Infrastruktúrafejlesztés

A szolgáltatói környezet használói és munkavégzési igényeknek megfelelő korszerűsítése, továbbfejlesztése.

Beavatkozások

- Bútorzat fejlesztése (polcok, irodák, klubövezetek)
- IKT eszközök korszerűsítése (munkavégzést szolgáló eszközök)
- Biztonsági kamerarendszer korszerűsítése

3. Humán erőforrás fejlesztése

Az emberi erőforrás hatékony felhasználása az intézményi és az egyéni célok magas szintű megvalósítása érdekében.

3.1 Elismerés, motiválás

A könyvtár céljait csak elkötelezett, kellően motivált munkatársak tudják megvalósítani.

Beavatkozások

- Differenciált teljesítményértékelési és jutalmazási rendszer kidolgozása
- Előmeneteli rendszer kidolgozása, elfogadtatása a fenntartóval
- Célfeladatok kijelölése, anyagi háttér megteremtése
- Bizalomra épülő, jó munkahelyi légkör kialakítása (kötetlen alkalmak)

3.2 Képzés, kompetenciafejlesztés

Korszerű ismeretekkel rendelkező, megújulni kész, a kor kihívásaival lépést tartó munkatársak szükségesek.

A DEÁK FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR STRATÉGIAI TERVE 2022-2024

Beavatkozások

- Tudástérkép készítése, a hiányzó szakterületek felmérése
- Munkakörök és kompetenciák összehangolása
- Továbbképzési lehetőségek és intézményi igények
- Szakmai tapasztalatcserék, benchmarking tevékenység
- Belső képzések
- Tudásátadás működtetése
- Önképzés ösztönzése

3.3 Szakmai szerepvállalás erősítése

Az intézmény és a szakma iránt elkötelezett, kellő hivatástudattal bíró munkatársak.

Beavatkozások

- Könyvtári szakmai szervezetek munkájában való aktív részvétel
- A helyi és országos szakmai folyóiratokba való publikálás ösztönzése
- Más kulturális intézmények, könyvtárak rendezvényein való részvétel

3.4 Szakmai utánpótlás biztosítása

Fiatal, dinamikus munkatársak megnyerése.

Beavatkozások

- A könyvtári hivatás népszerűsítése (videók)
- Karrierterv
- Szakmai képzés lehetősége
- Kreativitásra ösztönző munkakörök kialakítása
- Anyagi források biztosítása

4. Kommunikáció

4.1 Belső kommunikáció

Hatékony belső kommunikációval biztosítsuk a munkatársak tájékoztatását, hatékonyabb munkavégzését, erősítsük lojalitásukat. Fokozódjon a vezetők, tagkönyvtárak, szervezeti egységek és a munkatársak közötti együttműködés hatékonysága.

Beavatkozások

- Hatáskörök szabályozása
- Kommunikációs terv készítése
- Rendszeres csoportértekezletek

A DEÁK FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR STRATÉGIAI TERVE 2022-2024

4.2 Külső kommunikáció

Széles körű, tudatos, szervezett és irányított kapcsolattartás, hatékony információáramlás, egyértelmű tájékoztatás valósuljon meg a könyvtár valós és potenciális külső partnereivel.

Beavatkozások

- Partnerlista aktualizálása
- Kommunikációs és marketing stratégia elkészítése
- Rendszeres visszajelzések csatornáinak kialakítása

5. Szervezetfejlesztés

5.1 Intézményegységek együttműködése

Egységes szervezatként való hatékonyabb feladatellátás.

Beavatkozások

- Közös megoldások keresése hasonló problémákra
- Részvétel egymás programjain
- Intézményegységek közötti helyettesítés lehetősége

5.2 Munkacsoportok együttműködése

A partnerközpontú szemlélet érvényesítése.

Beavatkozások

- Munkacsoportok közötti átjárhatóság biztosítása
- Szakmai jellegű műhelymunka bevezetése
- Igényfelmérések eredményének beépítése

5.3 Vezetői döntéshozatal szabályozása

Hatáskörök világosabb elkülönítése.

Beavatkozások

- Munkatársi elégedettségmérés elemzése
- Folyamatszabályozás írásban
- Határidők lerövidítése

6. Mérések

6.1 Munkatársi elégedettség

Munkahelyi elkötelezettség erősítése.

A DEÁK FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR STRATÉGIAI TERVE 2022-2024

Beavatkozások

- Ismétlődő elégedettségmérések
- Elemzés, tanulságok levonása
- Munkatársak bevonása a tervezésbe
- Intézkedések bevezetése
- Visszajelzési lehetőségek bővítése

6.2 Használói igények és elégedettség

Szolgáltatásaink fejlesztése érdekében fontos ismerni célcsoportjaink igényeit és elégedettségét. Ezt visszatérő, célzott, szakszerű vizsgálatokkal tárjuk fel és értékeljük.

Beavatkozások

- Célcsoportok meghatározása
- Vizsgálati módszer kidolgozása
- Kérdőív összeállítása
- Felmérés elvégzése, adatgyűjtés
- Elemzés, tapasztalatok levonása
- Szükséges intézkedések megtétele
- Visszajelzés az érintettek számára

6.3 Hatékonyságvizsgálatok

Tudatosabbá és eredményesebbé váljon a könyvtári munka minden részterülete.

Beavatkozások

- Mutatórendszer kidolgozása az egyes munkaterületekre vonatkozóan
- Adatok és vélemények összegyűjtése
- Elemzés
- Szükséges változtatások megvalósítása
- Felmérés az eredményességről

6.4 Benchmarking

Beépíteni hasonló működésű intézmények tapasztalatait, jó gyakorlatait a mindennapi tevékenységbe a magasabb minőség érdekében.

Beavatkozások

- Hasonló működésű intézmények feltérképezése
- Műhelybeszélgetések szervezése
- Adatok, átadott tapasztalatok elemzése, értékelés
- Jó gyakorlatok honosítása
- Visszajelzések kérése az eredményességről

A DEÁK FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR STRATÉGIAI TERVE 2022-2024

7. Szolgáltatásfejlesztés

7.1 Újabb használói csoportok aktivizálása

A könyvtár és a társadalom közötti interakció kiterjesztése, a könyvtári tevékenység hasznosulásának növelése.

Beavatkozások

- Célcsoportok kiválasztása
- Igényfelmérés
- Szélesebb körű PR tevékenység kifejtése
- Megjelenés külső helyszíneken
- Figyelemfelhívó akciók szervezése

7.2 Feltárt igények szerinti szolgáltatásfejlesztés

Partnerközpontú, korszerű, minőségi szolgáltatásokkal állni a használók rendelkezésére. Megfelelni a használó közönség változó igényeinek, új módszerekkel és programokkal járulni hozzá az olvasáskultúra fejlesztéséhez.

Beavatkozások

- Igények, javaslatok, vélemények gyűjtése
- Információk elemzése, tervek a beavatkozásra
- Értéknövelt szolgáltatások kialakítása
- Online tartalmak fejlesztése, távhasználók elérése
- Rendszeres könyvtárhasználati és használói elégedettség felmérés

7.3 Közösségfejlesztés

A könyvtár közösségi szolgáltatásaival és a felnőttképzés támogatásával elősegíti az életminőség javítását, az egyének versenyképességének növelését, értékközvetítő szerepet tölt be.

Beavatkozások

- A felhasználók informális, igény szerinti kompetenciafejlesztő képzése
- A digitális írástudás széleskörű elterjesztése
- Közösségi rendezvények szervezésével lehetőséget biztosítani a közösségi élmény megélésére, az elszigeteltség feloldására
- Klubok létrehozása érdeklődési körök szerint
- Hely biztosítása önszerveződő csoportoknak, civil szervezeteknek

A DEÁK FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR STRATÉGIAI TERVE 2022-2024

7.4 Olvasásfejlesztés

A könyvtár szerepének megerősítése az olvasás iránti igény felkeltésében és kielégítésében. Az olvasó közönség mennyiségi és minőségi fejlesztése, az iskolai ismeretszerzés bővítése, tudásmenedzsment.

Beavatkozások

- Olvasásfejlesztési módszerek alkalmazása
- Családi programok olvasásra nevelő szerepe
- Gyermebarát honlapok és blogok készítése és működtetése.
- Lehetőségek biztosítása a középiskolások közösségi szolgálatának teljesítésében
- Olvasásnépszerűsítés módszereinek megújítása

8. Partnerkapcsolatok

Széleskörű kapcsolatok folyamatos fenntartása, bővítése a könyvtári szolgáltatások társadalmi hasznosulásának érdekében.

Beavatkozások

- A partnerlista aktualizálása, bővítése
- Rendezvénykínálat kiajánlása
- Kölcsönös tájékoztatás egymás programjairól, rendezvényeiről
- Együttműködési megállapodások létrehozása
- Közös rendezvények megvalósítása
- Személyes kapcsolatok erősítése
- Elégedettségmérés

9. Gyűjtemény korszerűsítése

9.1 A szabadpolcos tér, a raktárak és a kiemelések arányai

Beavatkozások

- Használatelemzés
- Tervkészítés a kiemelésekre
- Duplumosítási terv
- Raktári elhelyezés felülvizsgálata
- Állományvédelmi intézkedések
- Ajándék könyvekből állapotjavítás
- Együttműködés az olvasószolgálatos és a gyűjteményszervező kollégák között

A DEÁK FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR STRATÉGIAI TERVE 2022-2024

9.2 Igények szerinti beszerzés

A használói igények figyelembevételével fejlesztjük gyűjteményünket.

Beavatkozások

- Kérések rögzítése
- Beszerzés
- Foglалás a kérő számára
- Visszajelzés kérése és gyűjtése
- Használatelemzés

9.3 Apasztás

Az olvasó közönség érdeklődésének fenntartása és hiteles információk biztosítása érdekében szükséges az egyes gyűjteményrészek előre megtervezett és folyamatos átvizsgálása.

Beavatkozások

- Használatelemzés
- Apasztási terv készítése
- Végrehajtás
- Értékelés

10. Megyei feladatellátás

10.1 Helyismereti szolgáltatás fejlesztése

Zala megye helyi, helytörténeti értékeinek minél teljesebb körű összegyűjtése, hozzáférhetővé tétele, megyetörténeti kutatóbázis létrehozása.

Beavatkozások

- Helyi kiadványok felkutatása, gyűjtése, feldolgozása
- Helyismereti tartalmak népszerűsítése
- Helyismereti adatbázisok építése
- Digitalizálás

10.2 Szakmai-módszertani központi szerep

Meghatározó tanácsadói és irányítói szerep betöltése a megye könyvtári rendszerében, szoros együttműködésben a megye könyvtáraival, szolgáltató helyeivel.

Beavatkozások

- Szakmai segítségnyújtás
- Közös projektek
- Képzések, szakmai napok

A DEÁK FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR STRATÉGIAI TERVE 2022-2024

10.3 Kistelepülési ellátás

A megye minden településén biztosított legyen a modern könyvtári ellátás, mely segíti a kulturális integrációt, a földrajzi korlátok leküzdését, az önművelést.

Beavatkozások

- Szakmai mentorálás
- Partnerek feladattudatának erősítése
- Eredmények publikálása
- Személyes kapcsolat erősítése

11. Minőségfejlesztés

11.1 MIT működtetése

A minőségirányítási folyamat irányítása, koordinálása.

Beavatkozások

- Munkacsoportok tematikus feladatellátása
- Munkatársak bevonása a fejlesztési javaslatok kidolgozásába
- A szabályozó dokumentumok aktualizálása

11.2 Munkafolyamatok szabályozása

Tudatosság és hatékonyság növelése, változások menedzselése.

Beavatkozások

- Kulcsfolyamatok azonosítása
- Teljesítménymutatók folyamatokhoz rendelése
- Eredményesség mérése
- Visszajelzések gyűjtése és elemzése
- Szükséges változások beépítése

11.3 Pályázat a Könyvtári Minőségi Díjra

A minőségirányítási folyamat valamennyi eleme működik a gyakorlatban.

A könyvtár jelentős innovációkat valósít meg összhangban a környezete törekvéseivel.

Beavatkozások

- Ötletbörze
- Benchmarking
- Tervek készítése
- Megvalósítás
- Visszajelzések gyűjtése és elemzése
- Önértékelés

A DEÁK FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR STRATÉGIAI TERVE 2022-2024

12. Hátrányos helyzetűek ellátása

Az esélyegyenlőség biztosítása, a fogyatékkal élők speciális igényeinek kielégítése megfelelő technikai eszközökkel és felkészült munkatársakkal, a fogyatékkal élők életminőségének javítása.

Beavatkozások

- Fizikai akadálymentesítés folytatása
- A könyvtár szolgáltatásainak megismertetése
- A könyvtári szolgáltatásokat segítő speciális eszközök megismertetése, népszerűsítése
- Előadások szervezése látás- és hallássérültek számára
- Könyvtári órák tartása értelmi fogyatékosok számára
- A „Könyvtár házhoz” program lehetőségeinek kidolgozása
- Együttműködés fogyatékkal élőket segítő civil szervezetekkel

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A fenti stratégiai tervet a munkatársak és a Minőségirányítási Tanács egyetértésével az intézmény igazgatója hagyja jóvá. A fenntartót a könyvtár vezetője tájékoztatja.

A Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár Stratégiai Terve (2022-2024) 2022. január 12-től lép életbe.

A fenti stratégiai terv alapján évenként cselekvési tervek készülnek határidők, felelősök, valamint források megjelölésével. A cselekvési tervek alapján készülnek az éves beszámolók.